

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 11277

KINDER

David Reuveni

*The original of this title comes from the permanent collection of the
YIVO Institute for Jewish Research, New York, NY*

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

שול-ביבליאטעק

№ 10

א. ראובני

קינדער

פארלאג
קולטור-ליגע
הארשע

448429/13A

שׁוֹר־בִּיבְלִיאָטֵקָה

№ 10

א. ראובני

קִינְדֵר

פארלאג
קולטור-ליגע
ווארשע

מערקורצט סער קינדער
פון
דער דערזיילונג
„כחות“

גערודקט אין 4000 עקו.
פארשע 1921.

געזעצט ביי י. הענדלער, לאנגע 26. גערודקט „אָטוויאַטע“, טלאסאנקע 4.

„Kinder“,—A. Reuveni

Wyd. „KULTUR-LIGE“ Warszawa 1921 r.

Druk. „Oświata“, Warszawa, Tłomackie 4, tel. 236-02.

קינדער.

א.

אין פעלד.

ס'איז אזויגער צוויי נאך האלבן טאג. די זון האט זיך
שוין א ביסל אראפגערוקט פון מיטן הימל, נאך ס'איז נאך
שטארק הייס. די קינדער האבן זיך פארקליבן אין גראז און
מע זעט זיי ניט ארויס. פין וועג זעט מען נאך א לאנג,
ברייט, אומרויק פעלד. דאס גראז איז אויסגעוואקסן הויך
און געדיכט. גיך וועט מען עס שניידן און צונויפלייגן אין
סטויגן — אַנגרייטן פאר די בהמות היי אויף ווינטער.
ס'איז ענדע יולי. קיין רעגנס זיינען שוין לאנג ניט גע-
גאנגען. די ערד איז טרוקן און אויפגעקנייטשט. דאס גראז
איז געוואָרן געלבלעך. אלייכט ווינטעלע בלאָזט איבערן
פעלד, גרין-געלבלעכע כוואליעס הויבן זיך און פאלן אראפ —
עס הוידעט זיך און טאנצט דער גאנצער אויבערפלאך פון
פעלד. די כוואליעס יאָגן זיך איינע נאך דער אנדערער.
ווייט-ווייט לויפן זיי אוועק אהין, ווו ס'לאָזן זיך אראפ די
בלויע הימלען און גיסן זיך צונויף מיי זי עקן פון דער
ערד. דאָרטן בלייבן זיי ליגן און ווארטן אויף א צוריק-ווייט...

דאָס גראָז שאַקלט זיך און ציט זיך נאָך זיי, און באַגלייט זיי
אין זייער לויף, מיט אַ רופנדיק ברומען, מיט אַ פריילעך-
פייפנדיק גערויש ...

די קינדער ליגן אויף די רוקנס און קוקן ארויף. דאָס
גראָז איז שמעקנדיק און זאָפטיק. אַרום זיי איז עס באַזונדער
גרויס און געדיכט. עס הויבן זיך, ווי אַ וואַלד, פעטע, אָדער-
דיקע, טונקל-גרינע שטאַנגען. גלייך איבער זייערע פנימער
הענגט אַ קליינער, גלאַנציקער הימל פלעק. די זון זעט מען
ניט, זי איז פאַרשטעלט פון די הויכע גראָזן, נאָר עס פילט
זיך, אז זי איז דאָ דערביי. דער הימל פלעק בלישטשעט ניט-
צו-דערליידן העל, ס'טוען וויי די אויגן צו קוקן.

מישקע קערט זיך איבער מיטן רוקן ארויף און שטעקט
אריין דאָס הייסע פנים אין דאָס קילע, איינגעקוּטשטע גראָז.
אַ רגע איז גאָר פינסטער — ער זעט קיין זאך ניט. דערנאָך
קלאָרט זיך אויס. אין דער טונקלקייט, וואָס אונטערן גראָז,
באַמערקט ער אַ סך מאַדנע זאַכן.

אַ מורעשקעלע איז אַרויפגעקראָכן אויפן שפיץ פון אַ
דין גראָז-שטענגל. זי איז אין פאַרלעגנקייט, זי ווייסט ניט,
וואו ווייטער צו גיין. זי פויזעט אַרויף און אַראָפּ, אַרויף און
אַראָפּ.

מישקע רייסט אָפּ דאָס צווייגל פונם גרעזל און
לייגט עס אויף דער ערד. איצט וועט עס געפינען דעם וועג
אהיים! נאָר דאָס מוראַשקעלע לויפט צוריק צום גרעזל און
קריכט אַרויף אויף אַן אַנדער צווייגל. מישקע לאַכט כריי-
לעך. מסתמא שפילט עס זיך. ער האָט אויך ליב צו קלע-
טערן אויף אַ בוים ...

באַלד זעט ער אַ שפּין — אַ גרויסן, האַריקן, שרעקלעכן
שפּין, מיט אַ סך לאַנגע, האַריקע, אויסגעבוֹגענע פיסלעך,

וואָס שטעקן ארום אים פון אלע זייטן, מיט א גוף, וואָס איז
 קורץ און קיילעכדיק, ווי אַ ניסל. מישקע קוקט אונף אים
 מיט מורד.

— אַ שפּין! אַ שפּין! ... אָט איז ער! — שרייט ער צו
 די איבעריקע צוויי. סיאַמקע און מאַרוסיע רוקן זיך גע-
 שווינט צו צו אים. אַצינד זיינען אלע דריי קעפּ צוזאַמען:
 דער העל-ווייסער קאַפּ איז מאַרוסיעס, דער לייכט-טונקע-

לער — סיאַמקעס, דער סוף־שוואַרצער, וואָס שטעקט אינמיטן
געהערט מישקען

— צעקוועטש! גיכער... צעקוועטש! הרגס אים, —
שרייען אויפגערעגט אלע דריי. נאָר זיי האָבן מורא צו טאָן
דאָס מיט די הוילע הענט. סיאַמקע, וואָס איז שוין אלט עלף
יאָר — מיט צוויי יאָר עלטער פון מישקען — געפינט דער
ערשטער אַ מיטל. ער שטעקט אַריין טיפער די האַנט אינם
אַרבל פון זיין העל בלוי, געפּלעקט, אוקראַיניש העמדל, וויקלס
זיך אָן דעם אַרבל אויפן פויסט און צעקוועטשט דעם שפּין.
פון דעם בריאהלע, וואָס איז נאָר וואָס אַרומגעלאָפּן, פול מיט
לעבן און באַוועגונג, ווערט אָן אומבאַוועגלעכער ברוין־רוי-
טער קויטיקער פּלעק. נאָר צוויי גאַנץ־געבליבענע פּיסלעך
שטרעקן זיך נאָך אויס און ציען זיך צונויף און צאַפּלען זיך
מיט אַ שוידער.

— אַ האַ: וואַרפט נאָך אלץ מיט די פּיסלעך? — רופט
אויס סיאַמקע.

זיינע אויגן גלאַנצן פון גרויזאָמער אויפּרעגונג. ער גיט
נאָך־אַמאָל אַ קוועטש מיטן אַרבל און צערייבט די צוויי ציי-
טערנדיקע פּיסלעך.

— אַ פּאַסקודסטווע! — זאָגט מאַרוסיע און רוקט זיך אָפּ.
— ער בייסט זיך טאַקע! — פרעגט מישקע, מיינענדיק
דעם שפּין. — ס'איז אמת, אַז מ'שטאַרפט פון דעם... אַז ער
גיט אַ ביס?

— זיי זיינען פאַרשאַלטענע, — זאָגט סיאַמקע. — זיי האָבן
געטראָגן פייער צום בית־המקדש... יעדערער דאַרף זיי
הרגענען.

מישקען איז באַקאַנט די מעשה. ער וויל וויסן אָן
אַנדער זאך.

— שוין לאנג איז דאָס געווען? און ער איז גאָר פאַר-
 ברענט געוואָרן? גאָרנישט ניט געבליבן?
 — גאָרנישט, — זאָגט סיאַמקע אַנטשלאָסן.
 — איך פאַרשטיי ניט! — רופט אויס מאַרוסיע באַליי-
 דיקט, — וואָס האָט איר זיך צערעדט אין אייער לשון? איך
 וועל גאָר אוועקגיין!
 — גיי! ווער האַלט דיך? — זאָגט סיאַמקע גלייכגילטיק.
 — באַלד וועל איך זיך ביי דיר אָנפרעגן!
 — גיי, מאַרוסקא, אהיים, פּאָלג מיך. מ'וואַשט דאָך ביי
 אייך היינט די גרעט. דער טאַטע וועט נעמען אַ רימען: —
 „אַינ, קום אהער, וווּ ביסטו דאָס פאַרפאלן געוואָרן אויף אַ
 גאַנצן טאָג?“ — אי, וועט ער דיר אַריינשיטן! ... כי-כי-...
 סיאַמקע לאַכט, קוויטשענדיק פון פאַרגעניגן.
 — שווייג, טייוול! הונטיט קינד! פרייער וועל איך דיר
 דיין לאַנגע נאָז אַהאַפּדרייען, וועסטו בלייבן אזוי... אַן אַ
 נאָז...
 זיי קריגן זיך צווייטן זיך שטענדיק און ס'מאַכט זיך, אז
 זיי צעטלאָגן זיך.
 סיאַמקען פאַרדרייטט, וואָס זי וויל אים אין קיין אַך
 ניט נאָכגעבן. אין אלץ האַלט זי זיך פאַר זיינס אַ גלייכן. זי
 האָט דינע פּלינקע פיס, וואָס שטייען ניט אָפּ פון זיינע אין
 לויפן, און לאַנגע שטאַרקע הענט, פאַר וועלכע ער האָט אַ
 ביסל דרך-אַרץ. זי איז אינגאַנצן דאַר, הויך און ביינערדיק.
 און כּאָטש זי איז אין איינע יאָרן מיט סיאַמקען, איז זי הע-
 כער פון אים אודאי אויף אַ האַלבן קאָפּ.
 מאַרוסיע גיט זיך אַ הויב אויף און שפאַרט זיך אָן אויף
 די עלנבויגנס. איר פנים איז רויט און צעהיצט. זי איז זיך
 גרייט צו שלאָגן. מישקע איז אויך זייער אויפגערעגט. ער

כילט, אז באַלד וועט ער זיך וואַרפֿן אויף עמעפֿן, נאָר ער
ווייסט נישט קלאָר — אויף וועמען. סיאַמקע איז דאָך זיין
חבר, און סיאַמקע איז דאָך אַ ייד, און זי איז אַ גויע. אָבער
זי איז דאָך אזא גוטע!... ער האָט זיך מיט איר קיינמאָל
נישט געקריגט. און אַמאָל האָט זי זיך פֿאַר אים איינגע
שטעלט, ווען אַ גרויסער שייגעץ האָט אים געשלאָגן... נאָר
וואָס זאָל ער פֿאַרט טאָן, ווען זיי ביידע וועלן זיך צונויפֿ
טשעכען? מוז ער דאָך אויך... —

נו, דראַנג! — ווענדט זיך סיאַמקע צו זיין קעגנערין.
פונם וועג הערט זיך פֿלוצים אַ שווער סקריפען פֿון
רעדער. סיאַמקע, וואָס האָט זיך שוין אָנגעשפיגן אויף די
הענט און איז געשטאַנען נאָר גרייט צו דער מלחמה, דרייט
זיך תיכף אויס מיטן פנים צום וועג. צוויי דרעמלענדיקע
אַקסן שלעפֿן פֿאַמעלעך אַוואַגן מיט האַלץ. אויבן, אויפֿן
האַלץ, זיצט אַן אַלטער פֿויער אין אַ פֿוטערן היטל. זיין פנים
איז געל און פֿאַרצויגן מיט קנייטשן, צום געגאַלטן קיין לאָזן
זיך אַראָפֿ, ווי צוויי גרויע נאָדלען, זיינע שפיציקע וואַנסן,
דער קאָפֿ שאַקלט זיך אַהין און אַהער, און פֿון מויל שטעקט
אַרויס אַ געלער, ליימענער ציבעק.

סיאַמקע צעלאַכט זיך פֿלוצים:

— אלע שלאָפֿן... זעט, דער וואַגן שטופֿט די אַקסן!
די אַנדערע צוויי קוקן אויך אין יענער זייט.

— ביסט אַ ליגנער, — זאָגט מאַרוסיע. — די אַקסן שלעפֿן

דעם וואַגן.

נאָר סיאַמקען געפעלט זיין געדאַנק אַלץ מער. ער פֿאַר-

לירט דעם חשק צו קריגן זיך.

— נאָר! זעסט ניט, אז די אַקסן שלאָפֿן? ווען דער וואַגן זאָל

ניט אונטערשטופֿן, וואַלטן זיי זיך גאָר אָפֿגעשטעלט. כאַ-כאַ-כאַ...

באדן זיך!

די קינדער באגלייטן מיט די אויגן דעם וואגן האלן.
וואָס ציט זיך און שוואַרצט זיך און גייט אוועק אין דער
ווייטקייט, און לאַכן פריי און הילכיק.

— איצטער וואָס? — פרעגט מישקע.

א וויילע קוקן זיי אָן איינס דאָס אנדערע מיט גלאַנצן.
דיקע אויגן און שמייכלעך! באַמת, צו וואָס נעמט מען זיך?
נאָר סיאַמקע געפינט באַלד אן עסק.

באָדן זיך!

זיי זיינען מסכים.

— נו, ווער גיכער!

— זיי יאָגן זיך. סיאַמקע און מאַרוסיע לויפן גלייך גע-
שווינט. מישקע שטייט אָפּ אויף עטלעכע טריט, אָבער ער
גיט זיך ניט אונטער. א כאַרשוויצטער און בלייכער פאַר
מידקייט, שווער טופּענדיק מיט די קליינע פּיסלעך, האַלט
ער זיי נאָך פון הינטן, לויפט די גאַנצע צייט, וואָס זיי לויפן,
און שטעלט זיך אָפּ, נאָר ווען זיי שטעלן זיך אָפּ.

— א ווילער בחור, מישקע! — מונטערט אים נאָרו-
סיע. — אַט אזוי... לויף! וועסט זיין אַ גוטער לויפער!

און מישקע איז איר דאַנקבאַר פאַר די ווערטער.
דאָס טייכל איז שמאַל, אָבער טיף און שטראַמיק. פון
דער זייט איז דער ברעג אַ הויכער און אַן אָפּגעריסענער
און געדיכט באַוואַקסן מיט ווערבע-ביימער. דער אנדערער
ברעג איז אַ פלאַכער און אַ זומפיקער. דאָרטן ציט זיך אַ גאַנץ
פעלד פון גלייכע, דינע, מיט גרויע קאָרעס אַרומגעוויקלטע
שטעקעלעך — טשערעטן-שטאַנגען.

מארוסיע גייט אוועק אָן א זייט און פארשווינדט
צווישן די ביימער.

סיאָמקע שטעלט זיך אויף זיין געליבטן אָרט — א שאַר-
פער ראַנד, וואָס טרעט אַרויס איבערן וואַסער א פוס זיבן
די הויך. מיטקע ווייסט, אז באַלד וועט ער זיך אַ רוק טאָן
צוריק אויף אַ דריי-פיר טריט, וועט זיך פאַנאַדעריאָגן און
געבן אַ שפרונג אריין אין טייך. בעתן פלעגן האַלט ער זיך
תמיד שטייענדיק, די פיס אראָפּ, די הענט צוגעדריקט אונ-
טערן בויך. אין דערלופטן מאכט ער אַ האַלב קיילענדיקע
ליינע, ווי אַרעגנבויגן, און גיט זיך באַלד אַ כלייפּע אין
וואַסער אריין. אַ רגע נאָך דעם זעט מען אים ניט אַרויס.
נאָר מיטקע הויבט ניט אָן מורא צו האַבן. ער ווייסט גאנץ
גיט, אז סיאָמקע וועט ניט דערמאָנקען ווערן. און באַבאָת,
אין מיטן טייך באַווייזט זיך מיכא אַ שוואַרץ קייקל. עס
וואַרפט זיך אין טרייסלעט זיך אָפּ, אין שפייט זיך אין אַלע
זייטן. דערנאָך הערט זיך אַ פריילעכער, קלינגענדיקער אַויס-
רוף פון נצהוון:

— גו, האָסט געזען!

מיטקע קאָן אויך שווימען, אָבער ער דערוועגט זיך
ניט צו שפּרינגען פון אַזאַ הויך ווי סיאָמקע. נאָר אז ער איז
שוין אין וואַסער, פילט ער זיך פונקט אַזוי פריי, ווי זיין
חבר. זיי שווימען איבערן טייכל הין און צוריק, זיי שווימען
אוועק ווייט אַראָפּ דעם שטראָם. אז זיי ווילן שווימען גיך
גייען זיי קלאַפטער, וואַרפן מיט די הענט שטאַרק און לייכט,
ניט פאַנאַדערשפּריצנדיק קיין וואַסער. אז זיי ווערן מיד,
קערן זיי זיך איבער אויף די וואַקס, לאָזן הויך די הענט און
שטופן זיך פאַמעלעך מיט די פיס. מאַרוסיע שווימט אויך מיט
זיי — נאָר זי האַלט זיך די גאַנצע צייט עטוואָס אָן אַ זייט.

צוריק, קעגן שטראַם, איז זייער שווער צו שווימען.
געוויינטלעך קריכן זיי אוויס אויפן ברעג און לויפן ביזן
אַרט, וווּ זיי האָבן געלאָזט די קליידער.

נעבן די קליידער רוען זיי זיך אָפּ. זיי ליגן אויף דער
זון און טרוקענען זיך און קוקן אין הימל אַריין און לאַכן
פון פאַרגעניגן...

— איצטער וועלן מיר גיין רייסן עפּל — באַשליסט
סיאַמקע אַ וויילע שפעטער.

— מאַרוסקאַ! — שרייט ער הויך, — מיר שווימען אויף
יענער זייט מיט די ז-א-כ-ן!

יעדער איינער דרייט צונויף זיינע בגדים אין אַ קליין
שטייף בינטל און לאָזט זיך אין וואַסער אַריין. זיי שווימען
אויפן רוקן און האַלטן צו מיט איין האַנט דאָס בינטל, וואָס
ליגט אויף דער ברוסט. אזוי שווימען זיי אַריבער דאָס טייכל,
און די בגדים זייערע בלייבן כמעט ווי ניט פאַרנעצט. אויף
דער אנדערער זייט דאַרפן זיי צוערשט דורכגיין דאָס טשע-
רעטן פעלד. דאָס איז ניט קיין גרינג שטיקל אַרבעט. דער
באָדן איז נאָס אין בלאַטיק, אויף טריט און שריט טרעפט
מען אַן מיטן פּוס אין אַ וואַסער גרוב, אַדער אויף אַ צעבראָ-
כענעם, שטעכעדיקן שטאַנג פון אַ טשערעט, אַדער אויף אַ
שאַרפן וואַרצל. נאָר זייערע קליינע דארע פּיטלעך זיינען
האַרט און שוואַרץ פון בלאַטע, ווי פאַרבאקן, אין וואָסן ניט
קיין מורא פאַר קיינע שוועריקייטן — זיי לויפן דאָך אים
שטענדיק באַרוועסערהייט.

נאָכן פעלד שניידן זיי דורך אַ וועלדל פון יונגע דעמבן.
דאָס וועלדל איז שיטער. דורך די ביימער זעען זיך עטלעכע
זויס-געקאַלכטע, ציכטיקע הייזלעך און גרויכע פּרוכט גער-
טענער, אַרומגעצוימט מיט פּלויטן, געפלאַכטענע פון דינע

צווייגן. די הייזער און גערטענער געהערן צו עטלעכע רייכע
בעלי בתים פון זייער דאָרף — פון דאגילאָווקע. די הייזער
פאַרדינגט מען באַמטע און אנדערע פריצים פון שטאָט פאַר
זומער וווינונגען, און זיי גערטענער ארענדירן סוחרים, וואָס
האַנדלען מיט פרוכטן.

— צו וועמען גייען מיר?

— צו קולטיגינען.

דאָס איז קלאָר, אז צו אים.

ג.

נאך עפלי.

קולטיגינס גאַרטן איז דער גרעסטער פון אלע אַרום.
דאָרטן וואקסן די בעסטע עפלי, בארן און כליימען. און דער
וועכטער ביי אים איז אַן אַלטער, א זיבעטיק יאָריקער זיקאָ.
לייעווער סאָלדאט אָן ציין, מיט רויטע טרערעדיקע אויגן.
קולטיגין איז צו קאַרג צו האַלטן א יונגן און טייערן וועכטער.
אין דאָרף האָבן אים אלע פיינט, דעם אַלטן קולטיגינען. ער
איז א פרעמדער — א געוועזענער לערער פון אַ גימנאַזיע, —
א יאָר פינף, ניט מער, ווי ער האָט געקויפט דעם גאַרטן
און אַ הויז אין דאגילאָווקע און איז געוואָרן אַ שטענדיקער
איינוווינער אין דאָרף. פונדעסטוועגן האָט מען אויך מורא פאַר
אים — ער איז קלאָר אין די געזעצן, ער האָט ליב צו פירן
פראָצעסן, און ער האָט באַקאַנטשאַפט צווישן די רעגירונגס-
באַמטע אין שטאָט.

— נו, איר ווייסט דאָך, ווי אַזוי, — זאָגט סיאָמקע. —

טאַמער וואָס — לאַזט איר זיך גלייך צום בריקל, אפערטל ווערסט

נידעריקער, און לויפט אויבער אויף דער רעכטער זייט. איך
וועל אייך שוין אָנאָגן.

דער גאַרטן הויבט זיך אָן ניט ווייט פונם וועלדל. די
קינדער גייען פּאַרויכטיק ארום דעם פּלויט.

פון צייט צו צייט שטעלט זיך ווער עס איז פון זיי אָפּ און
קוקט אריין אינעווייניק דורך אַ שפּעלטל. דעם וועכטער זעט
מען עפעס ניט. זיי זוכן ווייטער. סוף-כּל סוף באַמערקט אים
מאַרוסיע. ער זיצט אויפן שוועל פון זיין נידעריק, פון ברע-
טער צווייפּגעשלאָגן קעמערל און טרינקט טיי.

— נו, גייט! — זאָגט טיאָמקע שטיל.

ער גנבעט זיך צום הינטערשטן טייל פונם גאַרטן. אין

אײן רגע איז ער אויפן פּלויט, און באלד לאָזט ער זיך אַראָפּ -
אינעווייניק, אָן אַ שאַרף, פּלינק און גרינג, ווי אַ קאַץ. מיש-
קע און מאַרוסיע גייען צום טויער. דאָס מיידל בלייבט פון
דריסן, טאַמער וועט זי באַמערקן עפעס אַ סכּנה, וועט זי אַ
פּיף טאָן. אַ דינעם, שאַרפן וואָרנונגס פּיף. מיטקע עפנט
ברייט דעם טויער און מאכט עטלעכע שפּאַן אין גאַרטן
אריין. דעם טויער פאַרמאכט ער ניט צוריק - ער דאַרף זיך
לאָזן אַ פּרייען וועג אויף אָפּטרעטן אין פאַל פון נויט. דאָס
קאַמערל פונם וועכטער שטייט ניט ווייט פונם אַריינגאַנג.
דער אַלטער זיצט אויפן שוועל. נעבן אים, אויף אַ קלאָק,
שטייט אַ גלאָז טיי. ער נעמט אַ שטיקל צוקער און לאָזט עס
אַראָפּ פּאַרויכטיק אין דעם טיי אַריין, דערנאָך מישט ער און
בלאָזט מיט אַ דיין, גלאַט-אַרומגעשניצט שטעקעלע.

— וואָס דאַרפסטו דאָ? — בורטשעט ער ביין, אז ער

באַמערקט מישקען - דעם טויער פאַרמאַך... און טראָג זיך

אָפּ!... שרץ!

— זיידעניו, פאַרקויפסט עפל, באַרן?

— גיי! גיי! איך וועל דיר געבן א פארקויף! ... דא
פארקויפט מען ניט — אין דארף!

— איך וויל שוין ... פארקויף מיר א ביסל!
— האסטו קאפיקעס? — פרעגט דער אלטער שטיל און
קוקט זיך ארום מיט פחד.
— פאר דריי קאפיקעס גיב מיר.
— ווייז אהער דאס געלט.

מישקע זוכט די קאָפּיקעס, אַ מינוט פינף טאַפּט ער זיך
פּלייסיק אין די קעשענעס, אין די אַרבל, הינטערן בוזים,
אין היטל.

פאַר דער צייט וועט סיאַמקע דאָרטן אַ סך אויפּטאָן!
— נו, נעם דעם וועג! — דער אַלטער איז ווידער ביז.
— גיב די עפּל! כּוועל דיר שפּעטער ברענגען, כּהאַב
פאַרגעסן אין דערהיים די דריי קאָפּיקעס.
— אַרויס! ... אוועק, זאָג איך דיר ...
— ווילסט נישט?

— אוועק, ממזר דו איינער!
— און פאַרוואָס האָסטו ציין פאַרקויפט?
— וועלכע ציין? — פאַרשטייט ניט דער וועכטער.
— דיינע ... דו אַלטער פּלב ... אָן ציין ...
דער ניקאָלייטווער סאָלדאַט שפּרינגט אויף, ווי פון אַ ביס,
און וואַרפט זיך צו מישקען.

— דעם קאָפּ וועל איך דיר אַראָפּרייסן פאַר אַזעלכע
יווערטער, — כּריפעט ער, און זיין פנים ווערט אַנגעלאָפּן
מיט בלוט.

נאָר מישקע פּליט, פּייל אויסן בויגן, פון גאָרטן אַרויס.
דער אַלטער קוקט זיך אַרום. פונם יינגל איז שוין קיין זכר
ניטאָ. אַזוי ווי שדים וואָלטן אים צוגעכאַפט. ער פאַרהאַקט
דעם טויער מיט האַרץ אין גייט צוריק צו זיין אָפּגעקילטן
טיי. ער מיסט ווידער אין גלאָז מיטן אַרומגעשניצטן שטע-
קעלע און בורטשעט:

— וואַרט אויס ... כּוועל דיר שוין אַמאָל צו דינען ...
חורשער פּיסק דיינער ... וועסט מיך האָבן צו געווענקען ...
— זיידעניו ... גיסטו די עפּל, זיידעניו?

דער אַלטער גיט זיך האַסטיק אַ הויב אויף און — קערט

איבער די גלאַז טיי אויפן קלאַץ. ער איז צעטומלט, ער האָט
ניט באַמערקט, ווי זיין פיינט האָט צוריק געעפנט דעם טויער
און אריינגעגנבעט זיך אין זיין מלוכה. מישקע שטייט אָנגע-
שטרענגט, גרייט אויף אַנטלויפן. דער אַלטער זעצט זיך רויק
אַנידער צוריק אויף דער שוועל און גיסט זיך אָן פון קענדל,
וואָס שטייט דערביי, אָן אַנדער גלאַז טיי. ער פרוּווט זיך
גיין מיט אַ נייעם גאַנג.

מישקע קייכט פון געלעכטער.

— כאַ כאַ כאַ... אויסגעגאַסן דעם טיי... אַלטער תּרח!...

ליימענע הענט!...

דער וועכטער שווייגט. מיט ציטערנדיקע ליפן גיט ער
אַ זופ דעם טיי און שטעלט אַוועק די גלאַז צוריק אויפן
קלאַץ. מישקען פאַרזריכט זיין גלייכגילטיקייט, ער גייט צו
גענטער און בויגט זיך-צו צו דער ערד, כמעט ווי ער זעצט
זיך. דאָס איז דער העכסטער גראַד פון פאַראַכטונק, וואָס ער
וואַגט אַרויסצוווייזן דעם אַלטן וועכטער.

— אַלטער תּרח, בעזים-באַרד!...

פּלוצים, אָן ווערטער, גיט זיך צו אים אַריס דער אַל-
טער. זיין אַלט, שפּרינגענדיק פנים איז שרעקלעך, די אויגן
פּלאַמען פון אונטער די געדיכטע, גרויע ברעמען, די גרוי-
געלבלעכע באַרד האָט זיך צונויפגעשלאָגן אין איין שטיק
און פאַרקראַכן אין דער זייט. ביי מישקען האָט זיך עפעס
זוי אָפּגעריסן אין האַרצן. ער וויל לויפן, ער ווייכט, אַז ער
מוז לויפן — און קאָן ניט. פאַר שרעק נעמט עס ביי אים אָפּ
די פיס. ער שטייט שטיל, אָן לשון און אָן באַוועגונג. אַזוי
לויפט איבער אַ לאַנגע שוידערלעכע רגע.

— א! — לאַזט ער אַרויס פּלוצים אַ קורצן, שניידנדיקן

אויסגעשריי.

און באַלד גיט ער אן אומגעלומפערטן שפרונג, רייסט זיך ארויס פון גאַרטן און פלייט אָן א קאַפּ, באהערשט פון א בלינדן משוגענעם שרעקגעפיל. ער לויפט אָן אוועג, דאָס האַרץ קלאַפט אין אים, ווי א שטינדל אין א ליידיקער פּוּט קע, די פיס בויגן זיך אונטער אָ, דער וועכטער יאָגט אים אָן! באַלד וועט ער אויסשטרעקן זיינע לאַנגע הענט, אַרויפלייגן אים אויף די פלייצעס זיינע שטעכעדיקע, ביינער-דיקע פינגער דאן, ווייכט ער, וועט ער פאלן און שטאַרבן אויפן אָרט...

— מישקע, שטיי! מישקע! — הערט ער א קול, אים דאַכט זיך, אז דאָס איז מאַרוסיעס קול.

מער האָט ער נישט קיין כּוח צו לויפן!

— מישקע, שטיי! קיינער יאָגט דיך נישט נאָך! — און

מאַרוסיע כאַפּט אים אָן פון הינטן פאַרן העמדל.

מישקע פאַלט אַנידער, ווי פון א קלאַפּ איבערן קאַפּ.

נאָר באַלד גיט ער זיך אַ הויב אויף, שטעלט זיך אויף די

קני און קוקט אויף איר מיט ווילדע, צעטומלטע אויגן. מאַ-

רוסיע זעצט זיך נעבן אים. זיין אויסזען שרעקט זי, עפעס

פאַרקלעמט איר דאָס האַרץ. זי קוקט אויף אים מיט רחמנות —

ער איז דאָך אזוי קליין, אומבאַהאַלפן, און זי — אזא גרויסע

און אזא שטאַרקע!

— מישא, מישענקאַ... וואָס איז דיר?

— מאַרוס-קאַ... — ער פאַרשטייט נאָר, אז זי איז נעבן

אים. קיין סכּנה, הייסט דאָס, איז נישטאָ.

זי בויגט צו זיין שוואַרץ קעפל, לייגט עס צו זיך אויף

די קני, און אזוי לייגט ער אַ קורצע ווילע איינגעשפאַרט מיטן

פנים אין אירע קני, און וויינט. פּלוצים באַרויקט ער זיך.

— וווּ איז ער... דער אַלטער? פרעגט ער שטיל.

— ער איז ניטאָ, מיטענקאָ... האָב ניט מורא... ער איז געבליבן אין גאָרטן.

זיי זיצן ביידע און שווייגן. דערנאָך גיט זי אַ געשריי:

— קום לויפן ביזן בריקל!

זיי גיבן זיך ביידע אַינאַג. היינטיקס מאָל וויל זי אים נישט איבעריאָגן. זיי דערגרייכן דעם אָרט און איין צייט. מיטקע שפּרינגט אַרויס אויף אַ שפּאַן ווייטער און שרייט אויפגערעגט:

— איך בין דער ערשטער!

באָדוסיע שווייבלעך. וואָס זיין, ער איז דער ערשטער. זי וויל זיך ניט קריגן מיט אים.

אויף יענער זייט טייך שטעלן זיי זיך אָפּ, וואַרטנדיק אויף סיאַמקען. ער קומט ערשט אין אַ פּערטל שעה אַרום.

— וואָס האָט זיך דאָרטן געטראַפּן מיט אייך? — פּרעגט ער און, ניט וואַרטנדיק אויף קיין ענטפּער, קלאַפט ער זיך מיט די הענט איבער דער ברוסט און זאָגט מיט זעלבסט-צופרידנקייט:

— אָט איז דאָס... דאָ האָט איר דאָס...

— אין בוזים, אונטערן העמדל, ליגט ביי אים אַנגעפּאַקט אַ היפש ביסל עפל מיט באַרן.

ד.

מיט די וואַנדערנדיקע פּלי-זמר.

אין דערפרי קומט אין דאָרף אַ טרופּע וואַנדערנדיקע פּלי-זמר. — אַן אַלטער סערב, אַ יונגע סערבין און אַ מאַלפּע. באַלד קלייבט זיך אַרום זיי צונויף אַ המון פון דאָרטי-

שע קונדסים, וואָס טרעט שוין מער ניט אָפּ פּוין זיי אין
שלעפט זיך זיי נאָך פון איין הויז צום אנדערן.
אז מישקע קומט צו לויפן, טרעפט ער שוין סיאַמקען
און מאַרוסיען אין גאַס. זיי זיינען פּרײַער געקומען. די סערבן
גייען פּאַמעלעך פון שטוב צו שטוב, שפּילן אומעטום און
מאַכן פּאַרשטעלונגען מיט דער מאַלפּע.

ער איז אַ דאַרער און איינגעהויקערטער אַלטער מאַן
מיט שאַרפע פּלייצעס און אַ פינסטער, קרענקלעך פנים. אין
די הענט האַלט ער אַ העל־שיינענדיקע מעשענע טאַץ, וואָס
איז באַהאַנגען מיט אַ סך קליינע גלעקלעך. אז זיי שטעלן
זיך וווּ אָפּ, פּויקט ער אין דער טאַץ, און די גלעקלעך קלינגען
געשווינט און איילנדיק, אזוי ווי זיי וואַלטן זיך געיאָגט
איינס נאָך דאָס אנדערע. זיין מיטגייערן איז שלאַנק און
גראַציעז, מיט געהאַרכזאַמע באַוועגונגען, דאָס פנים ריין און
מיידלש־קיללעכדיק, באַווייט מיט אַ מין שטילן טרויער. זי
שפּילט אויף אַ האַרפע — אַ לאַנגע, דריי־עקיקע האַרפע, וואָס
דערלאַנגט איר כּמעט ביזן קין, ווען זי שטעלט זי אוועק
אויף דער ערד. זי קלייבט איבער די סטרונעס מיט אירע
לאַנגע, דינע פינגער און זינגט מיט אַ שוואַכן, אַנגענעמען
קול עפעס אַ פרעמד, אומפאַרשטענדלעך לידל. די אומבאַ־
קאַנטע ווערטער ציען זיך פּאַמעלעך און מעלאָדיש, רינען
אריין איינע אין די אנדערע און ווערן ווי איין וואַרט —
אזוי ווי אַ וועקסן ליכטל, וואָס וויל זיך־ניט איבעררייסן אין
צײַט זיך אויס אין אַ לאַנג, דיין־דין פעדימל...

פון אייניקע היזער טראַגט מען זיי אַרויס אַ לאַבן ברויט,
פון אנדערע אַ האַלבע קאַפּיקע, פון דריטע טרויבט מען זיי
אוועק מיט הינט און מיט שטעקנס. אז זיי קומען צו אַ חשובערן
הויז, וווּ מ'קאָן זיך ריכטן אויף אַ בעכערן לײַזן, לאָזן זיי אין

גאנג אויך די מאלפע. דער סערב נעמט זי ארויס פון הינ-
טערן בזים, ווו זי ליגט ביי אים פארשטעקט די גאנצע צייט,
און האלט זי פאר אן עק פון א דין שטאלן קייטל, צו וועלכן
זי איז צוגעקייטלט. די מאלפע איז בראָנו-שוואַרץ, זייער
קליין און רירעוודיק. זי האָט אויף זיך א העל-פארביק,
שאַרבנדיק קליידל, דער אויבערשטער טייל פון איר קערפער
איז נאקעט, דאָס פנימל איז קליין, מאָגער און ערנסט. עס
ליגט אויף אים אויסגעגאָסן עפעס א צער און געדריקטקייט,
וואָס גיט אים צו א מאַדנעם אייסדרוק פון מענטשלעכקייט.
די מאלפע נעמט אן אויסגעבויגן, האַלב קיילעכדיקן שטעקל
און לייגט עס ארויף צו זיך אויף די פלייצעס - דאָס
שטעלט זי פאַר, ווי א מיידל גייט נאָך וואסער. די סערבין
זינגט:

— נאָך וואסער בין איך ביר געגאנגען...

און די מאלפע טאנצט.

אזוי רוקט זיך די פראָצעסיע — די סערבין מיטן המון
קינדער, וואָס שטייען כּון זיי ניט אָפ אויף א שאַפן — איבערן
גאנצן דאָרף. אויפן צווייטן עק דאָרף שטעלן זיי זיך אָפ ביי
א גרויס, טונקל גרין, צוויי-גאַרנדיק הויז, וואָס זעט אויס, ווי
א פריצישע ווייבונג.

דאָס איז קולטיגניס הויז. מיט אומזיכערע טריט גייען
אריין די פלי זמר אינם ברייטן, מיט א צוים פון שטעכעדיקע
ברעטער ארוםגעציימטן הויף, וואָס ליגט הינטער דער שטוב.
אפשר וועט זיי דאָ שפילן דאָס גליק, וואָס האַלט זיי היינט
אין איין נאָרן. באַלד פליט ארויס פון עפעס א ווייטן ווינקל,
ווי ער איז געלעגן און געגענעצט אויף די פליגן, א
גרויער, אָפגעקראַכענער, מאָגערער הונט. ער פרייט זיך, וואָס
ס'האָט זיך געפונען פאר אים א שטיקל אַרבעט. ער שפרינגט

ארום די אריינגעקומענע און בילט אויף זיי מיט א אויסער-
געוויינטלעכער באגייסטערונג. אדרבא, זאל דער בעל הבית
זען, אז ער קומט אויך אויף עפעס צונויף!

ס'יצולוג גיט אסקריפע די טיר. פון הינטערן שוועל
קומט ארויס דער אלטער קולטיגין. זיין פנים איז שווייסיק
און אויסגעלאָפן פון פארשלאָפנקייט, ער קוקט ביזו אויף די
איבערשטענע געסט, וואָס זיינען געקומען שטערן זיין מניחה.
— וואָס שלעפט איר זיך דאָ ארום? — שרייט ער היי-
זענדיג. — ווער האָט איך דערלויבט צו פויקן אונטער די
פאסטער פּעסער האָט איר? האָ?

די כלה זעה בלויזן שטיל. דער אלטער מערב נעמט די
מאלדע גליק אין ביים אריין. דאָס מיידל הויבט אויף אירע
אונטערשטע אינגן אויף קולטיגנען. זי קוקט אויף אים מיט
שדעקע מיט טייטש אין טיר אין איינע וועש, דיק, פארגאָסן
היינט-טעג, דאָס פנים זיינס איז בעקאָסן און אויסגעשטראָלן
אין באהינדערט מיט אַ געבלעך ראָנדיקער רויטקייט. ער אטעמט
קריק, שווער און הילכיק אין קוקט אויף דער טרופע מיט
בייזשע שטיינדיקע, ביזנע אייגן. דאָס מיידל קערט זיך אָפּ
פון ארום מיט אַ מינע פון עקל, פחד און אונטערשטענדיקייט,
זי האָט שטיל:

לאַמיר גיין, זיידע.

אין זיי גייען אוועק.

מיטקע און סיגמקע האָבן באַגלייט די וואנדערנדיקע
טרוטע אפטר גאנצע צוויי ווערסט.

אום סוף האָט דער אלטער מערב דערפילט סיגמקעס
בקישה — באוויזן זיי נאָכאַמאָל די מאלפע דאָס מיידל האָט
אַ גלעט געטאָן מישקען איבערן קאָפּ און געהייסן זיי גיין
אַהיים. אצינד שפאנען זיי פאַמעלטן, — זיי האָבן גיט וואָס

צו איילו זיך. זיי קערן זיך אום אין דאָרף צופרידענע.

ה.

באגעגעניש מיט אַנטיפקאַ דעם פּאַסטוך.

פון דאָרף גייט אָן זיי אַנטקעגן אַנטיפקאַ דער פּאַסטוך,
סיאַמקעס שווא. דאָס איז אַ שייגעץ פון אַ יאָר פּופצען. קליינ-
ווקסיק, ביז און געזונט, מיט אַ טעמפ פנים און אַ קאַפּ, וואָס
איז קיילעכדיק און שווערלעך, ווי אַ קעסל.
— אַנטיפקאַ, וואָס מאַכן דייע גענוז? — שרייט סיאַמקע

פון דערווייטנס.

דער שייגעץ פילט טיף די באַליידיקונג. דאָס האָט ער
פאַר-אַ-יאָרן געפּיטערט גענוז, היי-יאָר פּיטערט ער שוין
בהמות, ווי אַ גרויסער. ער שטעלט זיך אָפּ און שפייט אויס
מיט פאַראַכטונג.

— טפוי אויף דיין קאַפּ... זשיד פאַרך!

— טשעפע אים ניט, — זאָגט מישקע — ער וועט אונז

געבן קלעפּ.

— זאל ער נאָר פרווון!

— שנויצן-פרעכערס! — זאָגט דער פּאַסטוך און גייט

זיי אַנטקעגן.

— כאָם! ... ליימענער גילם! ... אַ קאַפּ, ווי אַ טאַפּ! ...

— וואָס?

— דאָס האָט ער פיינט, ווי טויט, — זאָגט סיאַמקע צו

מישקען און שרייט נאָכאַמאָל: — אַ קאַפּ, ווי אַ טאַפּ!

אַנטיפקאַ גיט זיך אַ לאַז צו אים.

— אַנטלויף! אַנטלויף! — שרייט מישקע און וואַרפט

זיך אין דער זייט.

סיאָמקע ענטפערט נישט. ער שטייט אדוף זיין אָרט, אָן באוועגונג, א בלייכער, און קוקט מיט פֿייערדיקע אויגן אויפן שינא. מישקע שטעלט זיך אָפּ און מאַכט אַ טריט צוריק. אַנטיפקאַ לויפט שוין פאַמעלעכער, סיאָמקעס פעסטקייט מאַכט אויף אים אַן איינדרוק. פונדעסטוועגן פֿליט ער אָן אויפן יינגל און גיט אים אַ שטאַרקן שטויס.

— וועסט רעדן? — שרייט ער, — אַ נו, זאָג נאָך אַ מאָל!

— וואָס שטויסטו זיך!

— זאָג, אַקאַרשט, זשיד פאַרך!

— נעם צו די הענט... שטויס זיך ניט!

זיי שטייען איינער קעגן דעם אנדערן, ווי צוויי בייזע בעק. סיאָמקע, וועלכער איז אַפּגעפֿלויגן פונם ערשטן שטויס אויף צוויי שפּאַן צוריק, שטייט אויפן נייעם אָרט אזוי פעסט, ווי אויף דעם פֿריערדיקן. אַנטיפקאַ ווייסט ניט וואָס צו טאָן. — זע, אַ צווייטן מאָל וועל איך דיך ממיתן פֿאַר די ווער-טער, — וואָרנט ער, אוועקגייענדיק.

— איך האָב דיך אין דר'ערה, — רופט זיך אָפּ סיאָמקע, ווען דער שייגעץ האָט זיך שוין דערווייטערט אויף אַ צען טריט. אַנטיפקאַ גיט אַ קער דעם קאַפּ, גיט אַ שפּיי און גייט ווייטער מיט זיין וועג.

— זעסט, מישקע, — זאָגט סיאָמקע מיט גאָוה, — מ'דאַרף קיינמאָל ניט אַנטלויפן. איין מאָל וועסטו אַנטלויפן, און דאָס צווייטע מאָל וועט ער דיך שוין ערגעץ-ווי פֿאַקן און גוט אַנברעכן די ביינער. און צו מיר וועט ער שוין מער ניט צושטיין. ער זעט, אַז איך האָב פֿאַר אים קיין מורא ניט.

מישקע קוקט מיט אַכטונק און קנאה אויף זיין חבר. ער וואָלט אויך געוואָלט זיין אזוי, ווי סיאָמקע, אָבער ווי דערגרייכט מען דאָס?

— קום צו מיר, — זאָגט סיאַמקע.
זיי פאַרקוקן זיך אינם הינטערשטן טייל פון סיאַמקעס
הויף. דאָ לייגן זיי זיך אינם געדיכטן גראָז, אינטערן פלוים,
דער פלוים איז אַנדעריקער, צונויפגעשלאָגן פון גרויע,
כאַרשטויבטע ברעטער.

ביי אַ האַלבער שעה לייגן זיי אין רוען. דערנאָך קריכן
זיי אַרויף אויפן בערגל, וואָס הויבט זיך אין הויף ניט ווייט
פונם פלוים. פון דאנען זעט מען ווייט אין פעלד. ס'איז פוסט
צרום, נאָר אַ ווינטעלע בלאָזט און שאַקלט דאָס הויכע גראָז.
— שוין צייט צו שניידן, — זאָגט מיטקע.

באַלד באַמערקן זיי אַנטיפקאן דעם פאַסטוך, מיט זיינע
בהמות. ער איז גאָר ניט ווייט פון זייער פלוים, נאָר אַ ביסל
אָן אַ זייט. זיי הויבן זיך אָן רייצן מיט אים. אַנטיפקא ענט-
פערט זיי מיט אַ האַגל פון זידלעדיי און שטיינער. זיי לאַכן
פון אים. דאָ, הינטערן פלוים, ביי זיך אין דער היים, האַבן
זיי פאַר אים גאָר קיין מורא ניט. זיי בויגן זיך איין און די
שטיינער, וואָס ער שליידערט, פלוצן אריבער, ניט אַנדערש-
דיק עמעצן כּון זיי, קיין איין שטיין טרעפט זיי ניט. זיי
ווצרפן אים שטיינער צוריק, און לאַכן ווען ער שפּרינגט
אָפּ, אום אויסצומיידן אַ קלאַפּ. ער האָט ניט קיין פלוים, וואָס
זאָל אים באַשיצן! ...

7.

צו די בינשטאַקן.

דער פּרימאָרגן איז אַ ליכטיקער, ריינער זומער-פּרי-
מאָרגן. אויפן העל-בלויען הימל זעט זיך קיין איין וואַלקנדי-
גייט. די לופט איז פּריש. ס'איז גרינג און פּריילעך צו אָטע-

זען. מיטקע כאפט זיך אויף גאנץ פרי, עס ליגט זיך אים
ניט אין בעט, ער האָט היינט אזוי פיל וואָס צו טאָן! דער
פעטער יעקב האָט אים נעכטן אָנגעזאָגט, ער זאָל קומען -
ער נעמט אַרויס היינט דעם האָניק בון זיינע בינשטאָקן.

מיטקע לויפט טאנצנדיק. אָט איז טיאָמקעס הויף. מיט-
קע גיט א לייכטן פייף, קומט סיאָמקע אַרױס פון שטוב.

— קום, סיאָמקע! דער פעטער יעקב נעמט היינט אַרויס
דעם האָניק פון די בינשטאָקן. ער האָט מיר אַליין געזאָגט,
איך זאָל קומען.

— גוט, איך גיי.

און אָט זיינען זיי שוין ביים פעטער יעקב.

— טיין געקומען, קונדטים? — באגענט זיי דער פעטער

יעקב מיט א פריילעכן שמייכל.

דער פעטער יעקב בינדט זיך אַרום, בעת מעשה, דעם
קאָפּ מיט א טיכל. די זינגלעך גיט ער אויך צו טיכלעך און
שמאַטעס אויף אַרומצווויקלען די הענט. צוליב זיך האָט ער הענט-
טשקעס. אָבער ער טוט זיי ניט אָן. זיי זיינען ביי אים
פאַרשטעקט הינטערן גארטל. די בינען, זאָגט ער, קענען אים
און טיטענען אים ניט.

דער פעטער יעקב צינדט אַן א האַלב צעקוועטשטן, בלע-
כערנעם לענפּל אָן א גלעזל. דאָס לעמפל ברענט מיט א שוואַך
פייערל, נאָר דערפאַר וואַרפט עס אַרויס גאַנצע הויפּנס
שוואַרצן, געדיכטן רויך.

— מ'דאַרף נאָר ניט טרעקן זיך, מ'דאַרף זיין רויק, —

זאָגט אָן דער פעטער יעקב, — אַ'ניט ווערן זיי אויך צע-
שראַקן... פאַר שרעק בייסן זיי זיך... און אזוי זיינען זיי
גוטע... איר מיינט, אז אַ בין האָט קיין שכל ניט? אָהאָ,
נאָך אַ מין עכל! גלצט אזוי וועט זי זיך אויף קיינעם ניט

דארפן. זי ווייס, וועמען מ'דארף בייפן און וועמען מ'דארף ניט.
א פרעמדער זאָל קומען, אַגב, למשל, אָדער אחיה, אוואָסערע
ס'איז — וועלן זיי מעגן דאַנקען גאָט, אַז זיי וועלן אוועקגיין
גאַנצע... און דעם בעל-הבית ווייסן זיי! וויפיל זיי דארפן האָניק
צוליבן ווינטער, לאָזן איך זיי איבער, און נעמען נעם איך דאָס
רעשט, וואָס איז סיי-ווי-סיי ניט נויטיק. נו, פאַר דער טרחה,
וואָס איך גיי אַרום אַרום זיי, קומט דאָך מיר עפעס, — דער
פעטער יעקב שמייכלט גוטמוטיק. — איצטער וועלן מיר זיי
שיקן שפּאַצירן. זאָלן זיי גיין אַ ביסל דורכלופטערן זיך.

אין אַ ווינקל פון קליין גערטנדל שטייען די בינשטאָקן —
פינף זיקע, גלאַט-אַרומגעהובלטע, פון אינעווייניק אויסגע-
הוילטע קלעצער. די מיילער פון די בינשטאָקן זיינען פאַר-
רוקט מיט דינע, אַקוראַט-צוגעפאַסטע ברעטלעך. אין די
ברעטלעך זיינען דורכגעמאַכט קליינע שפעלטעלעך — די גע-
וויינלעכע גענג פון די בינען. אַרום די קלעצער קאָכט אַן
אומיפהערלעך זשומען. קליינע, שוואַרצע, הודושענדיקע
קייקעלעך דרייען זיך אין לופטן, אַרום די קווייטן און
עפלביימער פונם גערטנדל, אַרום די בינשטאָקן, קריכן אַריין
כסדר אין די קלעצער דורך די שפעלטעלעך און פליען פון
דאָרטן צוריק אַרויס.

דער פעטער יעקב נעמט אוועק דאָס ברעטל פון איינעם
פון די בינשטאָקן. עס דעקט זיך אויף אַ גרויסע, שוואַרצע עפע-
נונג. פון אינעווייניק גיבן זיך אַ שיט אַרויס אַ סך שוואַרצע,
זשומענדיקע, ביזע באַשעפענישן. עס דאַכט זיך, אַז עפעס אַ
משונהדיקע, שטראַמיקע, שוואַרצע חיה פּוּזעט אַרויס פון
דעם אויסגעהוילטן קלאָץ און ציט זיך אַרויף... דער פעטער
יעקב פּורטשעט, רעדט זיי איין און ביזערט זיך אויף זיי:
— נו, נו, טייערינקע, רוקט זיך... קריכט אַרויס...

גייט, לופטערט זיך דורך... קיינער וועט אייך ניט סאן קיך
שלעכטס... נו, שרין... גיכער!... כ'קאן דא ניט שטיין
ארום אייך א גאנצן טאָג!

זיי קלייבן זיך געדיכט ארום דעם בעל-הבית. זיי ווילן
פארטיידיקן זייער היים — מעג דער שונא זיין ווער ער וויל!
זייער מהנה ווערט תמיד גרעסער, דאָס הודושען — דראָענ-
דיקער. נאָר ס'איז שווער עפעס צו טאָן. די פעל פונם פיינט
איז א האַרטע — קיים וואָס מ'קאָן זי דורכשטעכן, און פון
זיין לעמפל שלאָגט אזא געדיכטער און עקלהאפטער רויך,
אז דער קאָפּ הויבט זיך אָן צו דרייען, און ס'ווערט ניט גוט.
די בינען קאָנען ניט אריבערטראָגן דעם רויך, זיי פלוצען אָפּ
פונם פעטער יעקב אָפגעשוואכטע, פאַרזלעטע. נאָר באלד
ווי זיי מונטערן זיך אָפּ א ביסל, לאָזן זיי זיך צוריק צו אים;
עס קומען אויך אָן נייע פונם בינשטאָק, ראנגלען זיך, און
דרייען זיך ווי שכורע. און אזוי שטייט ער א צייט אין מיטן
פון א טאנצנדיקן, שווארצן געמיש פון רויך און בינען. נאָר
ביסלעכווייז ווערט ארום אים ליכטיקער און גערוימער. דער
רויך איז שטארקער...

די יינגלעך זיינען אומרויך. זיי וויקלען זיך בעסער
אין די טיכלעך, טרייכלען מיט די קעפּ, מאכן מיט די הענט,
טרענדיק פון זיך די בינען.

— דרייט זיך ניט! בלייבט רויך! אז איר שרעקט זיך —
וועלן זיי זיך בייסן... מיכעלע, קום אהער! האַלט דאָס
לעמפל!

מישקע נעמט דאָס לעמפל אין איין האַנט און מיט דער
אַנדערער וויקלט ער שטייפער דאָס טיכל ארום דעם פנים.
ער פאָכט ארום מיטן לעמפל, און דער פעטער יעקב לייגט
אָן דעם האָניק אין א טאָפּ.

אין דעם בינשטאָק זיינען נאָך אלץ פאָראַן בינען. עט-
לעכע בינען פאלן אַריין אין טאָפּ צוזאַמען מיטן האָניק. דער
פעטער יעקב נעמט זיי פאָרויכטיק אַרויס. זיי פויזען אומבאַ-
האַלפן איבער זיינע גראָפּע, קלאַציקע פינגער. ער ברענגט
צו די האַנט צו דער עפענונג פונם בינשטאָק, און זיי שלעפן
זיך לאַנגזאַם צו זיך אין נעסט אַריין.
נאָך דעם ווי מען איז פאַרטיק מיט אלע בינשטאָקן,
פאַרקלייבן זיך די יינגלעך אין אַ שאַטן, אונטער אַן אלטן
באַרנבוים, וואָס שטייט אין הויף נעבן דעם פעטער יעקבס
הויז, און עסן ברויט מיט פרישן האָניק.
די זון איז שוין הויך. דער טאָג איז אַ הייכער. אונטערן
בוים, אין שאַטן, איז גוט צו ליגן.
די יינגלעך הויבט אָן צו שלעכפערן.

פארלאג „קולטור-ליגע“ ווארשע.

שול-ביבליאטעק

ערשטע סעריע

אָריגינעלע ווערק:

1. מענדעלי מו"ס . דאָס קעלבל.
2. שלום עליכם . דאָס מעסערל.
3. י. ל. פרץ . קינדער-לידער.
4. ש. פרוג . דאָס שטייטל.
5. מ. נ. פייערבערג . ביינאָכט.
6. ח. נ. ביאליק . נח און מאַרינקע.
7. ש. אַש . יאָסעלע.
8. א. רייזין . די פאַבריק. דער צוים.
9. כ. סטאַווסקי . לבן הארמי.
10. א. ראובני . קינדער.

צווייטע סעריע

איבערזעצונגען.

צענטראלער בוכער-ראנער
קלמיר ליגע.

ווארשע, לעסנא 52, ח. 3.

